

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII NA POSZCZEGÓLNE OCENY
KLASA VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
ROK SZKOLNY 2023/2024**

Poniższy zestaw wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny uwzględnia planowane osiągnięcia ucznia w zakresie wiedzy i umiejętności zawarte w rozkładzie materiału i planie wynikowym zintegrowanym z serią **Podróże w czasie**.

Zestaw ten to jedynie propozycja. Nauczyciel może wykorzystać przedstawiony podział wymagań w swojej pracy dydaktycznej lub zmodyfikować go tak, by w pełni odpowiadał on specyfice klasy i indywidualnym możliwościom uczniów, z którymi pracuje.

TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	Poziom konieczny ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy ocena dostateczna	Poziom rozszerzający ocena dobra	Poziom dopełniający ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający ocena celująca
1. Europa po kongresie wiedeńskim	Uczeń zna: – daty: 1814–1815, 1815, – postanowienia polityczne kongresu wiedeńskiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: „stary ład”, legitymizm, równowaga sił. Uczeń potrafi: – wymienić państwa, które miały decydujący głos podczas kongresu wiedeńskiego.	Uczeń zna: – postanowienia terytorialne kongresu wiedeńskiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: naród, ruchy narodowe, – przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie obszary, których dotyczyły decyzje terytorialne kongresu wiedeńskiego.	Uczeń zna: – datę: 1830, – miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu (do 1830). Uczeń rozumie: – przyczyny powstania i cele Świątego Przymierza, – przyczyny wybuchu rewolucji lipcowej. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie miejsca głównych	Uczeń zna: – postać: Klemensa von Metternicha. Uczeń rozumie: – pojęcie: konserwatyzm, – cele istnienia tajnych związków. Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności rozwoju ruchów narodowych w Europie w I połowie XIX w., – scharakteryzować poglądy XIX-wiecznych	Uczeń potrafi: – omówić działalność państw europejskich zmierzającą do uniemożliwienia wybuchu rewolucji w Europie.

			wystąpien przeciwko porządkowi wiedeńskiemu (do 1830), – przedstawić sytuację panującą w Europie po kongresie wiedeńskim, – opisać przebieg rewolucji lipcowej.	konserwatystów.	

2. Wiosna Ludów w Europie	Uczeń zna: – daty: 1848–1849. Uczeń rozumie: – pojęcie: Wiosna Ludów.	Uczeń zna: – miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu w czasie Wiosny Ludów. Uczeń rozumie: – przyczyny, które doprowadziły do wystąpień w różnych krajach europejskich w 1848 i 1849 r.	Uczeń zna: – postać: Józefa Bema. Uczeń potrafi: – omówić przebieg i skutki najważniejszych wystąpień w okresie Wiosny Ludów.	Uczeń zna: – datę: II 1848. Uczeń potrafi: – omówić dalekosiężne skutki najważniejszych wystąpień z okresu Wiosny Ludów.	Uczeń potrafi: – scharakteryzować wpływ Wiosny Ludów na sytuację polityczno-społeczną Europy.
3. Rewolucja przemysłowa	Uczeń zna: – postać: Jamesa Watta, – okres trwania rewolucji przemysłowej w Anglii (Wielkiej Brytanii) oraz w innych krajach europejskich i Stanach Zjednoczonych. Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja przemysłowa, kolonia, rewolucja agrarna, maszyna parowa. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, dlaczego Anglię nazywano „warsztatem świata”, – wyjaśnić, czym była maszyna parowa.	Uczeń zna: – datę: 1782. Uczeń rozumie: – pojęcia: klasa społeczna (klasa wyższa, klasa średnia, klasa robotnicza), – przyczyny rewolucji przemysłowej. Uczeń potrafi: – wymienić czynniki, które zadecydowały o przewadze gospodarczej Anglii w okresie rewolucji przemysłowej, – wymienić sposoby zastosowania maszyny parowej w przemyśle i transporcie.	Uczeń zna: – daty: 1807, 1825, – postacie: George’a Stephensona, Roberta Fultona. Uczeń rozumie: – pojęcia: płodozmian, związki zawodowe, – wpływ rewolucji przemysłowej na przemiany społeczne. Uczeń potrafi: – opisać zmiany w strukturze społecznej, jakie dokonały się pod wpływem rewolucji przemysłowej.	Uczeń rozumie: – znaczenie maszyny parowej dla rozwoju różnych gałęzi przemysłu. Uczeń potrafi: – ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian ekonomicznych i środowiskowych, – opisać warunki życia klasy robotniczej, – ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian społecznych.	Uczeń potrafi: – dostrzec związek między sytuacją klasy robotniczej a groźbą rewolucji w Europie.

4. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim	Uczeń zna: – datę: 1815, – postacie: Aleksandra I, Adama Czartoryskiego, Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza. Uczeń rozumie: – pojęcie: germanizacja. Uczeń potrafi: – wymienić decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej, – wskazać na mapie podział ziem polskich dokonany podczas kongresu wiedeńskiego.	Uczeń rozumie: – pojęcia: ziemie zabrane, autonomia. Uczeń potrafi: – wskazać największe wady konstytucji Królestwa Polskiego, – przedstawić dokonania Królestwa w zakresie gospodarki i edukacji, – przedstawić dokonania Królestwa w dziedzinie kultury.	Uczeń zna: – daty: 1819, 1820, – postać: Ksawerego Druckiego-Lubeckiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: ziemianie, inteligencja, – zasady ustrojowe Królestwa Polskiego (Kongresowego). Uczeń potrafi: – omówić założenia konstytucji Królestwa Polskiego.	Uczeń potrafi: – sformułować przyczyny stosunku cara Aleksandra I do Polaków po klęsce Napoleona, – scharakteryzować zmiany sytuacji politycznej Królestwa do 1825 r., – omówić działalność księcia Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, – omówić organizację ziem polskich pod panowaniem Prus i Austrii, – opisać funkcjonowanie Rzeczypospolitej Krakowskiej.	Uczeń potrafi: – opisać położenie Polaków na terenach zaboru pruskiego (i Prus) oraz austriackiego, – dostrzec różnicę w położeniu Polaków mieszkających pod zaborami oraz na terenie Rzeczypospolitej Krakowskiej.

5. Powstanie listopadowe	Uczeń zna: – daty: 29 XI 1830, – postacie: wielkiego księcia Konstantego, Piotra Wysockiego, cara Mikołaja I, – cele walki powstańców. Uczeń rozumie: – pojęcia: sprzysiężenie podchorążych, noc listopadowa. Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu powstania listopadowego.	Uczeń zna: – daty: 1831, 1832. Uczeń rozumie: – pojęcie: Statut organiczny, – przyczyny niezadowolenia Polaków z sytuacji panującej w Królestwie Polskim. Uczeń potrafi: – omówić przebieg nocy listopadowej, – wskazać na mapie miejsca głównych bitew powstania.	Uczeń zna: – postacie: Józefa Chłopickiego, Jana Skrzyneckiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: dyktator, Cytadela. Uczeń potrafi: – omówić najważniejsze wydarzenia powstania listopadowego.	Uczeń rozumie: – wpływ postawy części przywódców powstania na przebieg i rezultat walk. Uczeń potrafi: – scharakteryzować stosunek różnych grup społeczeństwa polskiego do powstania.	Uczeń potrafi: – przedstawić skutki klęski powstania listopadowego w wymiarze politycznym, gospodarczym i społecznym.

6. Wielka Emigracja	Uczeń zna: – postacie: Adama Czartoryskiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Fryderyka Chopina. Uczeń rozumie: – pojęcie: Wielka Emigracja, – przyczyny popularności idei mesjanizmu w społeczeństwie polskim. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie miejsca głównych skupisk polskich emigrantów politycznych po powstaniu listopadowym.	Uczeń rozumie: – pojęcia: wieszcz narodowy, epopeja narodowa, polski mesjanizm, – rolę Wielkiej Emigracji jako przywódców politycznych narodu polskiego po klęsce powstania listopadowego. Uczeń potrafi: – przedstawić sytuację uczestników powstania listopadowego po zakończeniu walk z Rosją, – wyjaśnić przyczyny sporów między stronnictwami politycznymi Wielkiej Emigracji.	Uczeń zna: – założenia programowe najważniejszych stronnictw Wielkiej Emigracji. Uczeń rozumie: – pojęcia: amnestia, emisariusz, – związki między sytuacją ziem polskich pod zaborami a tematyką literatury polskiej w I połowie XIX w. Uczeń potrafi: – opisać okoliczności narodzin Wielkiej Emigracji, – przedstawić dokonania polskich wieszczów narodowych, – przedstawić życie i działalność Fryderyka Chopina.	Uczeń zna: – postacie: Wiktora Heltmana, Szymona Konarskiego, ks. Piotra Ściegiennego. Uczeń rozumie: – przyczyny klęski organizacji spiskowych działających na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym. Uczeń potrafi: – omówić działalność organizacji spiskowych na ziemiach polskich po klęsce powstania listopadowego.	Uczeń potrafi: – dostrzec związki między działalnością Wielkiej Emigracji a ruchem spiskowym w kraju, – ocenić działalność przedstawicieli Wielkiej Emigracji.

7. Powstanie krakowskie i Wiosna Ludów	Uczeń zna: – datę: II 1846, – postać: Jakuba Szeli. Uczeń rozumie: – pojęcie: rabacja, – przyczyny i charakter wystąpień chłopskich w Galicji w 1846 r.	Uczeń rozumie: – cele polityki zaborcy rosyjskiego, pruskiego i austriackiego wobec społeczeństwa polskiego po upadku powstania listopadowego. Uczeń potrafi: – wymienić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem Wiosny Ludów na ziemiach polskich.	Uczeń potrafi: – omówić sytuację w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych po upadku powstania listopadowego, – opisać przebieg rabacji galicyjskiej.	Uczeń potrafi: – omówić sytuację w zaborze pruskim po upadku powstania listopadowego, – przedstawić okoliczności wybuchu powstania krakowskiego, – przedstawić skutki powstania krakowskiego.	Uczeń rozumie: – przyczyny słabości wystąpień na ziemiach polskich w okresie Wiosny Ludów.
8. Powstanie styczniowe	Uczeń zna: – daty: 22/23 I 1863, 1863–1864, III 1864, – postać: Romualda Traugutta. Uczeń rozumie: – pojęcie: branka. Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu powstania styczniowego, – wskazać na mapie miejsca głównych manifestacji patriotycznych w Królestwie oraz zasięg powstania styczniowego.	Uczeń zna: – postać: cara Aleksandra II, – cele polityczne stronnictw „białych” i „czerwonych”. Uczeń rozumie: – pojęcia: Rząd Narodowy, tajne państwo, uwłaszczenie, – z czego wynikał bierny stosunek chłopów do powstania. Uczeń potrafi: – wymienić bezpośrednio skutki klęski powstania styczniowego.	Uczeń zna: – daty: 1861–1862, – postać: Aleksandra Wielopolskiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja moralna, dekret o uwłaszczeniu, – złożoność przyczyn wybuchu powstania styczniowego. Uczeń potrafi: – omówić sytuację w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego, – wyjaśnić, w jaki sposób funkcjonowało tajne państwo.	Uczeń zna: – daty: 1853–1856. Uczeń potrafi: – opisać przebieg powstania z uwzględnieniem specyfiki działań zbrojnych, – przedstawić problem chłopski w czasie powstania i sposoby jego rozwiązania.	Uczeń potrafi: – wskazać różnice między reformami uwłaszczeniowymi przeprowadzonymi w zaborach pruskim, austriackim i rosyjskim.

9. Zaborcy wobec ziem dawnej Rzeczypospolitej	Uczeń zna: – daty: 1864 – ok. 1890, – cele polityki zaborców w stosunku do społeczeństwa polskiego, – metody walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją. Uczeń rozumie: – pojęcie: rusyfikacja.	Uczeń zna: – daty: 1901–1902, – postać: Michała Drzymały, – przedstawiciele polskiego pozytywizmu, – główne założenia programowe polskiego pozytywizmu. Uczeń rozumie: – pojęcia: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, ruch spółdzielczy, trójlojalizm. Uczeń potrafi: – wskazać przejawy autonomii galicyjskiej.	Uczeń zna: – daty: 1871–1878, 1885, 1886, – postać: Ottona von Bismarcka. Uczeń rozumie: – pojęcia: Kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna. Uczeń potrafi: – omówić sytuację w Królestwie Polskim po klęsce powstania styczniowego, – scharakteryzować program polskiego pozytywizmu.	Uczeń rozumie: – zależność postaw społeczeństwa polskiego wobec zaborców od polityki prowadzonej przez dane państwo zaborcze. Uczeń potrafi: – opisać politykę władz zaborczych wobec społeczeństwa polskiego w zaborze rosyjskim i pruskim, – omówić reakcję Polaków na działania władz Rosji i Prus.	Uczeń rozumie: – wyjaśnić okoliczności przyznania autonomii Polakom w zaborze austriackim.
Europa i ziemie polskie po kongresie wiedeńskim (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

10. Zjednoczenie Włoch i Niemiec	Uczeń zna: – daty: 1861, 1871, – postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka. Uczeń rozumie: – pojęcia: zjednoczenie oddolne, zjednoczenie odgórne, – dlaczego Włosi dążyli do zjednoczenia. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie zjednoczone Królestwo Włoch i obszar Cesarstwa Niemieckiego, – wymienić skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla kontynentu europejskiego.	Uczeń zna: – daty: 1859, 1860, 1864, 1866, 1870, 1870–1871. Uczeń rozumie: – pojęcie: wyprawa tysiąca. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie główne państwa istniejące na Półwyspie Apenińskim przed zjednoczeniem Włoch, – lokalizować na mapie najważniejsze miejsca i obszary związane z kolejnymi etapami jednoczenia Włoch i Niemiec.	Uczeń zna: – daty: 1862, 1867, – postacie: Napoleona III, Wilhelma I. Uczeń rozumie: – pojęcia: „czerwone koszule”, Związek Północnoniemiecki. Uczeń potrafi: – przedstawić i omówić sytuację polityczną Włoch i Niemiec po kongresie wiedeńskim.	Uczeń rozumie: – rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia Włoch i Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec. Uczeń potrafi: – omówić cele i etapy jednoczenia Włoch i Niemiec.	Uczeń potrafi: – dostrzec podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec.

11. Wojna secesyjna	Uczeń zna: – daty: 1861–1865, – postać: Abrahama Lincolna. Uczeń rozumie: – pojęcia: rasizm, secesja, Unia, Konfederacja, wojna secesyjna, – przyczyny istnienia niewolnictwa w południowych stanach USA. Uczeń potrafi: – wymienić najważniejsze różnice między Północą a Południem Stanów Zjednoczonych, – wymienić przyczyny wojny secesyjnej.	Uczeń zna: – daty: 1860, 1861, – postać: Roberta Lee. Uczeń rozumie: – pojęcia: federacja, abolicjonizm, – związek między wydaniem proklamacji znoszącej niewolnictwo a przebiegiem działań zbrojnych. Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności, w których doszło do secesji 11 stanów Południa, – wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z przebiegiem wojny secesyjnej.	Uczeń zna: – daty: 1863, 1865. Uczeń rozumie: – pojęcia: jankes, taktyka spalonej ziemi. Uczeń potrafi: – omówić sytuację niewolników w USA, – omówić przebieg wojny secesyjnej, – porównać stosunek sił Unii i Konfederacji.	Uczeń zna: – postać: Williama Shermana. Uczeń rozumie: – pojęcia: Ku Klux Klan, segregacja rasowa. Uczeń potrafi: – opisać skutki wojny secesyjnej, – omówić cele Ku Klux Klanu.	Uczeń potrafi: – przedstawić sytuację czarnoskórych mieszkańców USA po wojnie.

12. Kolonializm w XIX wieku	Uczeń zna: – ramy chronologiczne kolonializmu i imperializmu. Uczeń rozumie: – pojęcia: kolonia, kolonializm, imperializm, rasizm. Uczeń potrafi: – wymienić główne mocarstwa kolonialne, – wymienić czynniki, które umożliwiły państwom europejskim podporządkowanie sobie w XIX w. większości świata, – wymienić skutki XIX-wiecznego imperializmu.	Uczeń zna: – metody wykorzystywane przez państwa kolonialne w celu podporządkowania sobie kolonizowanych terenów. Uczeń rozumie: – pojęcie: polityka „pośredniego panowania”. Uczeń potrafi: – wskazać cechy charakterystyczne kolonializmu od XV do XVIII w., – wyjaśnić przyczyny i sytuować w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w.	Uczeń zna: – postać: Cecila Rhodes’a. Uczeń rozumie: – pojęcia: gubernator, <i>sati</i>. Uczeń potrafi: – opisać różne formy oporu wobec kolonizatorów i wyjaśnić przyczyny niepowodzeń tych działań, – przedstawić następstwa polityczne i kulturowe ekspansji kolonialnej, – wskazać na mapie tereny skolonizowane przez główne państwa europejskie.	Uczeń zna: – daty: 1881–1889. Uczeń rozumie: – pojęcie: powstanie Mahdiego. Uczeń potrafi: – przedstawić politykę imperialną Wielkiej Brytanii, – omówić i ocenić skutki polityki kolonialnej prowadzonej przez państwa europejskie.	Uczeń zna: – ramy chronologiczne wojen opiumowych, – przyczyny wojen opiumowych. Uczeń rozumie: – pojęcia: opium, wojny opiumowe. Uczeń potrafi: – omówić przebieg wojen opiumowych.

13. Nowe idee w Europie	Uczeń zna: – postacie: Karola Marksa, Marii Skłodowskiej-Curie. Uczeń rozumie: – pojęcia: socjalizm, komunizm, marksizm, walka klas, proletariat, rewolucja socjalistyczna, powszechne prawo wyborcze, kultura masowa. Uczeń potrafi: – wymienić główne założenia idei socjalizmu i komunizmu, – wyjaśnić, w jaki sposób kobiety w XIX w. walczyły o prawa wyborcze.	Uczeń rozumie: – pojęcia: nadprodukcja, kryzys gospodarczy, strajk, partia polityczna, feminizm, sufrażystki. Uczeń potrafi: – wskazać najważniejsze błędy w poglądach wyrażanych przez Karola Marksa, – wymienić cele, do których dążyli robotnicy, i stosowane przez nich metody walki.	Uczeń rozumie: – pojęcie: związek zawodowy, – wpływ przemian gospodarczych na kształtowanie się socjalizmu i komunizmu. Uczeń potrafi: – opisać funkcjonowanie gospodarek uprzemysłowionych krajów Europy, – przedstawić poglądy Karola Marksa, – przedstawić nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe.	Uczeń rozumie: – pojęcia: koncern, monopol, socjaldemokracja, ateizm, partia robotnicza. Uczeń potrafi: – przedstawić sytuację robotników do lat 80. XIX w., – omówić zmiany w położeniu robotników w XIX w., – omówić sytuację kobiet w I połowie XIX w., – omówić metody i efekty walki kobiet o zrównanie w prawach z mężczyznami.	Uczeń rozumie: – dlaczego okres między latami 70. XIX w. a 1914 r. był nazywany piękną epoką. Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ ideologii socjalistycznej na kształtowanie się świadomości społecznej i politycznej robotników, – scharakteryzować przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego.

14. Pierwsze polskie partie polityczne	Uczeń zna: – postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, – główne cele narodowej demokracji, – założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego. Uczeń potrafi: – przedstawić główne nurty życia politycznego pod zaborami na przełomie XIX i XX w.	Uczeń zna: – postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Wincentego Witosa, – okres narodzin ruchu narodowego na ziemiach polskich. Uczeń rozumie: – pojęcia: świadomość narodowa, nacjonalizm, endecja, realizm polityczny. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, w jaki sposób narodowcy realizowali ideę realizmu politycznego.	Uczeń zna: – daty: 1893, 1895, 1897, 1900, 1903. Uczeń rozumie: – pojęcia: antysemityzm, egoizm narodowy. Uczeń potrafi: – opisać zmiany w sposobie rozumienia narodu w okresie rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich, – scharakteryzować program polityczny Narodowej Demokracji.	Uczeń zna: – postacie: Róży Luksemburg, Feliksa Dzierżyńskiego. Uczeń potrafi: – scharakteryzować strukturę narodową ziem polskich w II połowie XIX w., – opisać formowanie się ruchu socjalistycznego i ludowego na ziemiach polskich, – opisać działalność Polskiego Stronnictwa Ludowego.	Uczeń rozumie: – wpływ idei nacjonalizmu i socjalizmu na kształtowanie się polskiego ruchu politycznego. Uczeń potrafi: – dostrzec różnice między programami różnych partii socjalistycznych.

15. Ostatnie lata pod zaborami	Uczeń zna: – daty: 22 I 1905, 1905–1907, – przyczyny rewolucji 1905 roku w Rosji i w Królestwie Polskim. Uczeń rozumie: – pojęcie: „krwawa niedziela”. Uczeń potrafi: – wymienić skutki rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich.	Uczeń zna: – postulaty Polskiej Partii Socjalistycznej. Uczeń rozumie: – pojęcia: orientacja proaustriacka, orientacja prorosyjska. Uczeń potrafi: – wymienić osiągnięcia Polaków w pierwszym okresie rewolucji, – wyjaśnić, na czym polegał spór orientacyjny w społeczeństwie polskim w pierwszych latach XX w., – wskazać słabe strony obu orientacji.	Uczeń zna: – daty: 1904–1905, – założenia programowe orientacji proaustriackiej i prorosyjskiej. Uczeń rozumie: – pojęcie: bojówka, – podłoże i charakter konfliktu między endecją a PPS. Uczeń potrafi: – wyjaśnić okoliczności i charakter konfliktu między przedstawicielami Narodowej Demokracji a Polskiej Partii Socjalistycznej.	Uczeń potrafi: – omówić przebieg rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich, – wskazać okoliczności, które doprowadziły do porażki rewolucji 1905 roku, – wskazać mocne i słabe strony rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich.	Uczeń potrafi: – przedstawić i ocenić dokonania Polaków w ostatnich latach zaborów.
Świat w drugiej połowie XIX wieku (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

16. Od „zbrojnego pokoju” do I wojny światowej	Uczeń zna: – daty: 28 VI 1914, 28 VII 1914, – postać: arcyksięcia Franciszka Ferdynanda. Uczeń rozumie: – pojęcia: trójprzymierze (państwa centralne), trójporozumienie (ententa). Uczeń potrafi: – wskazać na mapie państwa należące do wrogich bloków polityczno-militarnych i ich sojuszników.	Uczeń zna: – daty: 1882, 1907, 1914. Uczeń rozumie: – pojęcia: wojna błyskawiczna, wojna manewrowa, wojna pozycyjna. Uczeń potrafi: – wymienić główne przyczyny narastania konfliktów między państwami europejskimi na przełomie XIX i XX w.,	Uczeń rozumie: – pojęcia: państwo militarystyczne, kocioł bałkański, wyścig zbrojeń, „zbrojny pokój”, plan Schlieffena, – znaczenie określenia: „wrzenie w bałkańskim kotle”, – przyczyny niepowodzenia planu Schlieffena. Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny i wskazać obszary rywalizacji między państwami europejskimi, – opisać sytuację panującą na Bałkanach, – przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu I wojny światowej, – scharakteryzować specyfikę działań wojennych.	Uczeń rozumie: – pojęcia: wywiad, ultimatum, propaganda, Prusy Wschodnie, – złożoność przyczyn, które doprowadziły do wybuchu I wojny światowej, – z czego wynikał entuzjazm ludności państw europejskich na wieść o wybuchu wojny. Uczeń potrafi: – opisać przygotowania państw europejskich do wybuchu wojny, – opisać postawy społeczeństw państw europejskich wobec wybuchu wojny, – opisać przebieg działań zbrojnych w 1914 r.	Uczeń rozumie: – w jaki sposób propaganda kształtowała opinię społeczeństw oraz wizerunek wroga. Uczeń potrafi: – dostrzec elementy propagandowe w sposobie przedstawiania przeciwnika podczas I wojny światowej, – dostrzec złożoność problemu związanego z odpowiedzialnością państw europejskich za wybuch I wojny światowej.

17. Dwie rewolucje w Rosji	Uczeń zna: – daty: 3 III 1917, 6/7 XI 1917, – postać: Włodzimierza Lenina. Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja lutowa, bolszewicy, rewolucja październikowa, Rosja Radziecka. Uczeń potrafi: – wymienić główne wydarzenia związane z przebiegiem działań zbrojnych na froncie wschodnim.	Uczeń zna: – daty: XI 1917 – III 1918, III 1918, – główne założenia programu politycznego Rządu Tymczasowego i bolszewików, – postanowienia dekretów o pokoju i o ziemi oraz pokoju brzeskiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: Rząd Tymczasowy, rady delegatów robotniczych i żołnierskich, dwuwładza, pokój brzeski. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie linie frontu wschodniego w poszczególnych latach konfliktu.	Uczeń zna: – daty: 1914, 1915, 1916. Uczeń rozumie: – pojęcia: Duma, ofensywa Brusilowa, zamach stanu, aneksja. Uczeń potrafi: – wyjaśnić polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji, – opisać przebieg rewolucji lutowej i październikowej, – scharakteryzować okres dwuwładzy w Rosji, – opisać bezpośrednio następstwa rewolucji październikowej.	Uczeń potrafi: – opisać sytuację polityczną i gospodarczą Rosji na początku XX w., – opisać działalność Włodzimierza Lenina, – wyjaśnić powody wzrostu poparcia dla bolszewików w społeczeństwie rosyjskim, – omówić politykę wewnętrzną i zewnętrzną bolszewików po przejęciu władzy w Rosji.	Uczeń rozumie: – rolę propagandy jako środka umożliwiającego zdobycie władzy. Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ jednostki na losy państw i społeczeństw na przykładzie działalności Włodzimierza Lenina.

18. Klęska państw centralnych	Uczeń zna: – daty: II 1917, IV 1917, 11 XI 1918, – okoliczności przystąpienia USA do wojny. Uczeń rozumie: – pojęcie: nieograniczona wojna podwodna. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, co chcieli osiągnąć Niemcy, ogłaszając nieograniczoną wojnę podwodną.	Uczeń zna: – rodzaje broni zastosowane podczas walk na frontach I wojny światowej. Uczeń rozumie: – wpływ przystąpienia USA do wojny na przebieg konfliktu. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia na froncie zachodnim, – wymienić państwa, które powstały na gruzach Austro-Węgier.	Uczeń zna: – daty: 1916, 1918, 1918–1919. Uczeń rozumie: – pojęcia: alianci, dzika demobilizacja, pandemia. Uczeń potrafi: – opisać przebieg działań zbrojnych na froncie zachodnim w 1916 r., – opisać stosunek Amerykanów do toczącej się w Europie wojny, – omówić sytuację panującą na froncie zachodnim w 1918 r.	Uczeń potrafi: – dostrzec konsekwencje wojny wynikające z typu prowadzonych działań zbrojnych, – opisać okoliczności zakończenia I wojny światowej, – opisać proces rozpadu Austro-Węgier w ostatnim etapie wojny, – opisać kulturowe i cywilizacyjne skutki I wojny światowej.	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych, – przedstawić polityczny, kulturowy i cywilizacyjny obraz Europy po zakończeniu konfliktu.

19. O wolną Polskę	Uczeń zna: – datę: 5 XI 1916, – postać: Józefa Hallera, – postanowienia aktu 5 listopada. Uczeń rozumie: – pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie, akt 5 listopada, – znaczenie aktu 5 listopada dla umiędzynarodowienia sprawy polskiej.	Uczeń zna: – daty: VIII 1914, 6 VIII 1914, I 1918, VI 1918, – postać: Woodrowa Wilsona, – treść odezwy wydanych przez dowództwa wojsk państw zaborczych, – treści dotyczące sprawy polskiej w orędziu Wilsona i deklaracji wersalskiej. Uczeń rozumie: – pojęcia: kryzys przysięgowy, deklaracja wersalska. Uczeń potrafi: – przedstawić polski czyn zbrojny podczas I wojny światowej, – wyjaśnić przyczyny i przebieg kryzysu przysięgowego.	Uczeń zna: – daty: 1915, 1916, VI 1917, 1917. Uczeń rozumie: – pojęcia: błękitna armia, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, – znaczenie orędzia Wilsona i deklaracji wersalskiej dla sprawy polskiej. Uczeń potrafi: – wyjaśnić międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej, – omówić sytuację Polaków pod koniec 1917 r.	Uczeń rozumie: – pojęcie: Legion Puławski. Uczeń potrafi: – scharakteryzować stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej na początku i w czasie I wojny światowej, – opisać zmiany stanowiska państw centralnych oraz Rosji i pozostałych państw ententy w stosunku do sprawy polskiej na przełomie 1916 i 1917 r.	Uczeń potrafi: – ocenić wysiłek zbrojny Polaków, – opisać działalność polityków Narodowej Demokracji we Francji.
I wojna światowa (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

20. Europa i Ameryka po I wojnie światowej	Uczeń zna: – daty: I 1918, VI 1919, – postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec, – postanowienia układów w Rapallo i Locarno. Uczeń rozumie: – pojęcia: „wielka trójka”, traktat wersalski, ład wersalski, wielki kryzys. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, do czego dążyły zwycięskie mocarstwa po zakończeniu I wojny światowej, – wyjaśnić, czym był ład wersalski, – wskazać na mapie nowe państwa powstałe po I wojnie światowej, – wymienić najważniejsze przejawy i skutki wielkiego kryzysu.	Uczeń zna: – daty: 1920, 1922, 1925, 1929, – postać: Davida Lloyd George’a, – cele istnienia i główne słabości Ligi Narodów, – przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego. Uczeń rozumie: – pojęcia: obszar zdemilitaryzowany, Liga Narodów, izolacjonizm, zasada samostanowienia narodów, – skutki polityczne zawarcia układów w Rapallo i Locarno. Uczeń potrafi: – wymienić najważniejsze powody krytyki ładu wersalskiego, – wskazać na mapie państwa poddające krytyce ład wersalski, – wyjaśnić, jak zmieniło się międzynarodowe położenie Polski i Czechosłowacji po Locarno.	Uczeń zna: – datę: 1933. Uczeń rozumie: – pojęcia: kontrybucja, krach, – dlaczego ład wersalski był poddawany krytyce. Uczeń potrafi: – opisać działalność Ligi Narodów, – wyjaśnić, jak zmieniał się stosunek Amerykanów do spraw europejskich, – omówić sytuację gospodarczą Europy i USA po zakończeniu I wojny światowej.	Uczeń rozumie: – dlaczego między zwycięskimi państwami istniała sprzeczność interesów. Uczeń potrafi: – przedstawić przyczyny i okoliczności, w jakich doszło do podpisania porozumienia między Niemcami a ZSRR, – przedstawić okoliczności podpisania układu w Locarno, – opisać okoliczności rozpoczęcia się wielkiego kryzysu.	Uczeń potrafi: – ocenić działalność Ligi Narodów.

21. Nazizm w Niemczech	Uczeń zna: – daty: 1919–1933, 1933–1945, – postać: Adolfa Hitlera, – główne założenia ideologii narodowego socjalizmu. Uczeń rozumie: – Republika Weimarska, narodowy socjalizm (nazizm), obóz koncentracyjny, Trzecia Rzesza, Führer. Uczeń potrafi: – dostrzec zagrożenia dla demokracji na przykładzie sposobu przejęcia władzy przez Hitlera w Niemczech.	Uczeń zna: – datę: 1918, – główne cechy państwa totalitarnego. Uczeń rozumie: – pojęcia: NSDAP, państwo totalitarne (totalitaryzm), militaryzm, antysemityzm, – związek między sytuacją gospodarczą a radykalizacją społeczeństwa niemieckiego. Uczeń potrafi: – dostrzec przyczyny wzrostu popularności Hitlera w społeczeństwie niemieckim.	Uczeń zna: – daty: 1919, 1923, 1928, 1929, 1933, 1934, 1938. Uczeń rozumie: – pojęcia: <i>Mein Kampf</i>, ustawy norymberskie, noc kryształowa. Uczeń potrafi: – opisać okoliczności powstania Republiki Weimarskiej, – omówić drogę Hitlera do władzy, – wskazać cechy niemieckiego państwa totalitarnego, – scharakteryzować politykę nazistów wobec Żydów.	Uczeń rozumie: – pojęcia: hiperinflacja, pucz, gestapo, SA, SS. Uczeń potrafi: – omówić sytuację Niemiec po I wojnie światowej, – scharakteryzować sytuację gospodarczą Republiki Weimarskiej, – przedstawić okoliczności i skutki puczu monachijskiego, – omówić założenia polityki Trzeciej Rzeszy i ich realizację.	Uczeń potrafi: – zinterpretować i ocenić ideologię narodowego socjalizmu (nazizmu).

22. Komunizm w ZSRR	Uczeń zna: – daty: 1917–1922, – postać: Józefa Stalina. Uczeń rozumie: – pojęcia: Armia Czerwona, łagry, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR), kult jednostki, – cele polityki Stalina, – zbrodniczy charakter działalności Stalina. Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny sukcesu komunistów w wojnie domowej, – przedstawić skutki uprzemysłowania i kolektywizacji rolnictwa, – wymienić różne przejawy uwielbienia dla Stalina.	Uczeń zna: – daty: 1918, 1921, 1929, 1932–1933, – główne założenia komunizmu wojennego i gospodarki centralnie planowanej, – założenia polityki NEP-u, – dane liczbowe związane ze zbrodniczą działalnością NKWD oraz z wielką czystką. Uczeń rozumie: – pojęcia: komunizm wojenny, Nowa Polityka Ekonomiczna (NEP), centralne planowanie, uprzemysłowanie, kolektywizacja, wielki głód, NKWD, wielka czystka.	Uczeń zna: – daty: 1922, 1924. Uczeń rozumie: – pojęcia: „czerwoni”, „biali”, czerwony terror, Czeka, kułacy, – wpływ totalitaryzmu sowieckiego na każdą dziedzinę życia obywateli. Uczeń potrafi: – opisać przebieg wojny domowej w Rosji, – przedstawić okoliczności powstania Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, – opisać funkcjonowanie systemu totalitarnego w ZSRR, – opisać cele i metody działania NKWD.	Uczeń zna: – stronnictwa walczące z komunistami podczas wojny domowej. Uczeń potrafi: – scharakteryzować etapy formowania się systemu socjalistycznego w Rosji, – opisać funkcjonowanie komunizmu wojennego w Rosji, – opisać przebieg procesów uprzemysłowania i kolektywizacji rolnictwa w ZSRR.	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ totalitaryzmu na funkcjonowanie społeczeństwa oraz relacje między jego członkami, – ocenić system totalitarny w ZSRR.
Świat w dwudziestoleciu międzywojennym (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

23. Odzyskanie niepodległości	Uczeń zna: – 10 XI 1918, 11 XI 1918, 10 II 1919, 20 II 1920, – postać: Ignacego Paderewskiego, – najważniejsze postanowienia Małej konstytucji. Uczeń rozumie: – pojęcia: Sejm Ustawodawczy, Mała konstytucja. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, co się wydarzyło 11 listopada 1918 r.	Uczeń zna: – datę: 1918, – postać: Jędrzeja Moraczewskiego. Uczeń rozumie: – pojęcie: Rada Regencyjna, – zagrożenia wynikające z istnienia rządu Jędrzeja Moraczewskiego. Uczeń potrafi: – opisać okoliczności, w jakich doszło do odrodzenia państwa polskiego, – wskazać na mapie miejsca powstania pierwszych ośrodków władzy państwowej.	Uczeń zna: – 6/7 XI 1918, 1919, – postać: Ignacego Daszyńskiego, – ugrupowania rywalizujące o władzę na ziemiach polskich. Uczeń rozumie: – pojęcia: Polska Organizacja Wojskowa, lewica, prawica, Prezydent Ministrów, – wpływ Józefa Piłsudskiego na uspokojenie sytuacji na ziemiach polskich. Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności powołania rządu Ignacego Daszyńskiego.	Uczeń rozumie: – wpływ jednostki na losy państwa na przykładzie postaci Józefa Piłsudskiego. Uczeń potrafi: – omówić działalność rządu Jędrzeja Moraczewskiego, – dokonać charakterystyki ustroju państwa polskiego na podstawie Małej konstytucji.	Uczeń potrafi: – omówić sytuację międzynarodową i jej wpływ na wydarzenia na ziemiach polskich jesienią 1918 r., – opisać działalność ugrupowań rywalizujących o władzę na ziemiach polskich.

24. Walka o granice	Uczeń zna: – daty: 1 XI 1918, 26 XII 1918, VI 1919, VIII 1919, VIII 1920, III 1921, V 1921, – postać: Wojciecha Korfantego, – decyzje paryskiej konferencji pokojowej w sprawie granic Polski, – przyczyny powstań śląskich. Uczeń rozumie: – pojęcia: Orleńskie, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, – z czego wynikały niekorzystne decyzje konferencji pokojowej w sprawie granic Polski, – czym kierowali się mieszkańcy Śląska, walcząc o przynależność tego obszaru do Polski. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie decyzje terytorialne konferencji pokojowej w sprawie granic Polski.	Uczeń zna: – główne założenia koncepcji federacyjnej i inkorporacyjnej granic państwa polskiego, – wyniki plebiscytu w sprawie przynależności terytorialnej Śląska. Uczeń rozumie: – pojęcia: koncepcja federacyjna, koncepcja inkorporacyjna, wolne miasto, plebiscyt, – przyczyny korzystnego dla Niemców wyniku plebiscytu, – wpływ trzeciego powstania śląskiego na ostateczny kształt granicy polsko-niemieckiej na Śląsku. Uczeń potrafi: – dostrzec tragizm walk prowadzonych o Lwów, – wskazać na mapie obszar plebiscytowy na Śląsku, – przedstawić decyzje alianckiej komisji plebiscytowej w sprawie Śląska, – wskazać na mapie obszary Śląska przyznane Polsce.	Uczeń zna: – daty: I 1919, VII 1920, – wyniki plebiscytu na Warmii i Mazurach. Uczeń rozumie: – trudności wynikające z realizacji zasady samostanowienia narodów na obszarze Ukrainy, – przyczyny utraty przez Polskę Zaolzia oraz wyników plebiscytu na Warmii i Mazurach. Uczeń potrafi: – opisać przebieg walk na obszarze Galicji w listopadzie 1918 r., – omówić przyczyny i przebieg powstania wielkopolskiego, – opisać okoliczności, w jakich doszło do utraty przez Polskę Zaolzia.	Uczeń potrafi: – omówić stosunek państw zachodnich do granic polskich, – omówić przebieg powstań śląskich, – wyjaśnić, z czego wynikały negatywne relacje między Polską a Niemcami i Czechosłowacją.	Uczeń potrafi: – dostrzec konflikt interesów między oczekiwaniami Polaków dotyczącymi granic państwa polskiego a dążeniami narodów sąsiednich.

25. Wojna polsko-radziecka	Uczeń zna: – daty: 13–16 VIII 1920, III 1921, – postanowienia pokoju ryskiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą, pokój ryski, – znaczenie Bitwy Warszawskiej dla ocalenia państwowości polskiej. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie ostateczne granice II Rzeczypospolitej, – wymienić państwa sąsiednie będące wrogami i przyjaciółmi Polski.	Uczeń zna: – daty: IX 1920, X 1920. Uczeń rozumie: – pojęcie: bunt generała Żeligowskiego. Uczeń potrafi: – przedstawić przebieg i skutki Bitwy Warszawskiej, – wyjaśnić przyczyny buntu gen. Żeligowskiego, – wskazać na mapie teren Wileńszczyzny.	Uczeń zna: – daty: II 1919, V 1919, V 1920, III 1923, – postacie: Symona Petlury, Lucjana Żeligowskiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: Rada Obrony Państwa, apel „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!”. Uczeń potrafi: – opisać sytuację panującą na Ukrainie w 1919 r., – wyjaśnić przyczyny i okoliczności wybuchu wojny między Polską a Rosją Radziecką, – wskazać na mapie obszary walk w I połowie 1919 r.	Uczeń rozumie: – związek między zmianą relacji z Ukrainą a przebiegiem walk między Polakami a Armią Czerwoną, – na czym polegały plany polityczne komunistycznych władz radzieckich. Uczeń potrafi: – opisać przebieg wyprawy kijowskiej, – omówić przebieg radzieckiej ofensywy w 1920 r., – dostrzec zagrożenie dla państwowości polskiej wynikające z ofensywy Armii Czerwonej, – omówić okoliczności zakończenia wojny polsko-radzieckiej.	Uczeń rozumie: – jakie czynniki zdecydowały o sukcesie koncepcji inkorporacyjnej. Uczeń potrafi: – dostrzec zagrożenia dla państwa polskiego powstałe w trakcie formowania się jego granic.

26. Rzeczpospolita Polska	Uczeń zna: – daty: 17 III 1921, 16 XII 1922, – postacie: Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego, – główne założenia ustrojowe państwa polskiego w myśl konstytucji marcowej. Uczeń rozumie: – pojęcia: państwo wielonarodowe, Konstytucja marcowa, republika parlamentarna.	Uczeń zna: – datę: 9 XII 1922, – najważniejsze dane statystyczne dotyczące II Rzeczpospolitej, – prawa i wolności obywatelskie zagwarantowane w Konstytucji marcowej. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę miały walki prowadzone na ziemiach polskich w latach 1914–1921, – wskazać mocne i słabe strony ustroju II Rzeczpospolitej w myśl postanowień Konstytucji marcowej.	Uczeń zna: – daty: 1919, XI 1922, 20 XII 1922. Uczeń rozumie: – pojęcie: traktat o ochronie mniejszości narodowych. Uczeń potrafi: – scharakteryzować strukturę narodowościową i społeczną II Rzeczpospolitej, – opisać okoliczności zamachu na prezydenta II Rzeczpospolitej.	Uczeń potrafi: – dostrzec różnice gospodarcze, kulturowe i społeczne utrudniające unifikację ziem polskich, – scharakteryzować główne postanowienia Konstytucji marcowej i omówić wprowadzony przez nią ustrój państwa, – opisać okoliczności wyboru pierwszego prezydenta Rzeczpospolitej.	Uczeń potrafi: – dostrzec zagrożenia dla integralności państwa wynikające z wielonarodowości społeczeństwa II Rzeczpospolitej.

27. Pierwsze lata niepodległej Polski	Uczeń zna: – postać: Władysław Grabskiego. Uczeń rozumie: – pojęcia: Wojsko Polskie, szkoła powszechna. Uczeń potrafi: – wymienić pierwsze problemy Wojska Polskiego.	Uczeń zna: – daty: 1918, 1923, – polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej. Uczeń rozumie: – pojęcia: hiperinflacja, reformy Grabskiego, reforma walutowa, złoty polski, Bank Polski, reforma rolna. Uczeń potrafi: – przedstawić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego.	Uczeń zna: – daty: 1919, 1932, – strukturę systemu edukacji po reformie Jędrzejewiczowskiej. Uczeń rozumie: – pojęcia: reforma Jędrzejewiczowska, emisja, parcelacja. Uczeń potrafi: – omówić okoliczności utworzenia Wojska Polskiego, – omówić funkcjonowanie systemu edukacji w pierwszych latach istnienia Rzeczypospolitej i po 1932 r.	Uczeń zna: – postać: Franciszka Ksawerego Fiericha. Uczeń potrafi: – opisać sytuację prawną państwa polskiego w pierwszych latach niepodległości, – przedstawić dokonania komisji zajmującej się ujednoczeniem prawa.	Uczeń potrafi: – ocenić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego, – ocenić skutki reform przeprowadzonych przez Władysława Grabskiego.
II Rzeczpospolita – formowanie państwa (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

28. Pod rządami sanacji	Uczeń zna: – daty: 12–14 V 1926, 1926–1939, 1935, – postać: Ignacego Mościckiego, – przyczyny niezadowolenia ludności z sytuacji panującej w państwie polskim, – główne założenia ustrojowe Rzeczypospolitej w myśl Konstytucji kwietniowej. Uczeń rozumie: – pojęcia: sejmokracja, zamach majowy, autorytaryzm, sanacja, Konstytucja kwietniowa.	Uczeń zna: – postać: Józefa Becka, – obozy polityczne walczące o władzę po śmierci Józefa Piłsudskiego. Uczeń rozumie: – pojęcie: Pierwszy Marszałek Polski. Uczeń potrafi: – omówić przyczyny, przebieg i skutki zamachu majowego, – wymienić grupy popierające zamach majowy i sprzeciwiające się mu.	Uczeń zna: – daty: VIII 1926, 1928, 1929, 1930, – postać: Edwarda Rydza-Śmigłego, – okoliczności, które poprzedziły zamach majowy w Polsce. Uczeń rozumie: – pojęcia: nowela sierpniowa, BBWR, proces brzeski, – argumenty, które skłoniły Piłsudskiego do przeprowadzenia zamachu majowego. Uczeń potrafi: – opisać sytuację panującą w państwie polskim do 1925 r., – opisać stosunek rządów sanacji do opozycji, – opisać ustrój Rzeczypospolitej na podstawie Konstytucji kwietniowej.	Uczeń zna: – bilans ofiar starć podczas walk między stroną rządową a oddziałami wiernymi Piłsudskiemu. Uczeń rozumie: – przyczyny uchwalenia noweli sierpniowej oraz utworzenia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem (BBWR). Uczeń potrafi: – scharakteryzować ustrój autorytarny, – porównać autorytarny sposób rządzenia z demokratycznym i totalitarnym, – opisać rządy sanacji, – opisać sytuację w obozie sanacji po śmierci Józefa Piłsudskiego.	Uczeń potrafi: – ocenić system autorytarny w Polsce, – ocenić postać Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego dokonania.

29. Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej	Uczeń zna: – sąsiadów II Rzeczypospolitej, – postanowienia układów w Rapallo i Locarno, – postanowienia paktu o nieagresji z ZSRR. Uczeń rozumie: – pojęcia: układ w Rapallo, układ w Locarno, pakt o nieagresji z ZSRR, deklaracja o nieagresji, polityka równowagi. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie II Rzeczypospolitą i jej sąsiadów.	Uczeń zna: – daty: 1921, 1922, 1925, 1932, 1934. Uczeń rozumie: – pojęcie: wojna celna, – z czego wynikało niekorzystne położenie geopolityczne państwa polskiego w okresie międzywojennym. Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny celnej z Niemcami, – wyjaśnić, w jakim celu obóz sanacji prowadził politykę równowagi.	Uczeń zna: – daty: III 1938, 2 X 1938. Uczeń rozumie: – jaki wpływ na międzynarodową pozycję Polski miały układy w Rapallo i Locarno, – z czego wynikała pozorna poprawa położenia międzynarodowego Polski po dojściu Hitlera do władzy w Niemczech. Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności podpisania układów w Rapallo i Locarno, – opisać przebieg i wymienić skutki wojny celnej z Niemcami.	Uczeń rozumie: – z czego wynikała niechęć Piłsudskiego do zbiorowych układów bezpieczeństwa. Uczeń potrafi: – omówić stosunki dyplomatyczne Polski z sąsiadami oraz z Francją, – opisać politykę zagraniczną obozu sanacji, – podać przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Niemcy i wyjaśnić ich wpływ na polską politykę.	Uczeń potrafi: – dostrzec związek między agresywną polityką Hitlera a realizacją celów dyplomacji polskiej, – ocenić politykę prowadzoną przez II Rzeczypospolitą w 1938 r.

30. Problemy gospodarcze i narodowościowe	Uczeń zna: – postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego, – główne mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą oraz ich liczebność. Uczeń rozumie: – pojęcia: magistrała węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP). Uczeń potrafi: – wskazać na mapie Gdynię i położenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.	Uczeń zna: – datę: 1922. Uczeń rozumie: – przyczyny trudności gospodarczych państwa polskiego. Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o budowie portu w Gdyni.	Uczeń zna: – daty: 1926, 1926–1933, 1926–1929, 1929–1935, 1936. Uczeń rozumie: – pojęcie: Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (OUN). Uczeń potrafi: – opisać przebieg procesu powstawania miasta i portu, – omówić przebieg i skutki wielkiego kryzysu na ziemiach polskich, – przedstawić działalność mniejszości ukraińskiej i żydowskiej w Polsce.	Uczeń zna: – najważniejsze zakłady zlokalizowane w obrębie Centralnego Okręgu Przemysłowego. Uczeń rozumie: – dlaczego przebieg wielkiego kryzysu był na ziemiach polskich dotkliwszy niż w innych krajach. Uczeń potrafi: – opisać sytuację gospodarczą Polski w latach 1926–1929, – wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę polską miała budowa COP-u.	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ istnienia portu w Gdyni i magistrały węglowej na sytuację gospodarczą państwa polskiego, – omówić i ocenić politykę narodowościową władz II Rzeczpospolitej z punktu widzenia mniejszości ukraińskiej i żydowskiej.

31. Nauka i kultura II Rzeczypospolitej	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ radia na życie mieszkańców Polski międzywojennej, – przedstawić stosunek mieszkańców II Rzeczypospolitej do sportu.	Uczeń potrafi: – opisać rozwój kina w Polsce w okresie międzywojennym.	Uczeń zna: – daty: 1895, 1921, 1924, 1926, 1928, 1932, 1938, – postacie: Józefa Kostrzewskiego, Eugeniusza Romera, braci Lumière. Uczeń rozumie: – pojęcie: szkoła lwowsko-warszawska. Uczeń potrafi: – przedstawić dokonania wybitnych polskich naukowców.	Uczeń zna: – przedstawicieli polskiej literatury, sztuki, polskich aktorów i sportowców okresu międzywojennego. Uczeń rozumie: – pojęcie: Instytut Radowy. Uczeń potrafi: – omówić działalność szkoły lwowsko-warszawskiej, – omówić dokonania polskich twórców sztuki okresu międzywojennego, – omówić dokonania polskich sportowców w okresie międzywojennym.	Uczeń potrafi: – omówić osiągnięcia polskiej literatury okresu międzywojennego.
II Rzeczpospolita – sukcesy i niepowodzenia (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

32. Japońska ekspansja	Uczeń rozumie: – pojęcie: okres Meiji. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie terytoria opanowane przez Japonię i od niej uzależnione.	Uczeń zna: – cel polityki zagranicznej Japonii na przełomie XIX i XX w. Uczeń potrafi: – wskazać korzyści odniesione przez Japonię w wyniku wojen, w których uczestniczyło to państwo, – wymienić przyczyny ekspansji Japonii w latach 30. XX w.	Uczeń zna: – daty: 1894–1895, 1904–1905, 1911, 1924, 1931, 1932, 1933, 1937. Uczeń rozumie: – pojęcia: izolacja, traktaty nierównoprawne, samuraj, militarizm, – związek między zawarciem traktatów nierównoprawnych a początkiem reform w Japonii. Uczeń potrafi: – omówić reformy przeprowadzone przez władze Japonii w okresie Meiji, – omówić politykę zagraniczną Japonii na przełomie XIX i XX w.	Uczeń zna: – postać: Czang Kaj-szeka. Uczeń rozumie: – pojęcia: Republika Chińska, Mandżukuo, masakra nankińska. Uczeń potrafi: – opisać sytuację Japonii do połowy XIX w., – omówić sytuację panującą w Chinach w XIX w., – dostrzec podobieństwa i różnice w położeniu Chin i Japonii w XIX w., – wyjaśnić, jaki wpływ na sytuację Chin miał sprzeciw władz wobec reform państwa, – omówić japońską agresję w Chinach w latach 30. XX w.	Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu rewolucji w 1911 r., – omówić sytuację panującą w Chinach po 1911 r., – ocenić politykę Japonii prowadzoną w latach 30. XX w.

33. Włochy i Hiszpania	Uczeń zna: – daty: 1922, 1936–1939, – postacie: Benito Mussoliniego, generała Francisca Franco. Uczeń rozumie: – pojęcia: faszyzm, marsz na Rzym, <i>duce</i>, ustrój totalitarny (totalitaryzm), wojna domowa, – zagrożenia, jakie niósł ze sobą faszyzm. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie kolonie włoskie oraz zasięg Włoskiej Afryki Wschodniej.	Uczeń rozumie: – co oznacza stwierdzenie „okaleczone zwycięstwo”, – przyczyny sukcesu Mussoliniego. Uczeń potrafi: – wyjaśnić, z czego wynikało poparcie dla faszyzmu w Europie.	Uczeń zna: – daty: 1896, 1919, 1935–1936, 1937, – grupy wchodzące w skład zwalczających się obozów w czasie wojny domowej w Hiszpanii. Uczeń rozumie: – pojęcie: konkordat. Uczeń potrafi: – omówić sytuację panującą we Włoszech po I wojnie światowej, – przedstawić okoliczności przejścia władzy we Włoszech przez faszystów, – omówić przyczyny wybuchu, przebieg i skutki wojny domowej w Hiszpanii, – przedstawić okoliczności wybuchu wojny w Hiszpanii.	Uczeń rozumie: – przyczyny włoskiej ekspansji w Afryce, – znaczenie wojny domowej w Hiszpanii jako wstępu do II wojny światowej. Uczeń potrafi: – opisać politykę Włoch przed wybuchem I wojny światowej i w jej trakcie, – scharakteryzować funkcjonowanie systemu totalitarnego na przykładzie Włoch, – omówić przebieg wojny włosko-etiopskiej, – opisać reakcję Europy na politykę zagraniczną Włoch.	Uczeń potrafi: – wskazać cele udziału w hiszpańskiej wojnie domowej wojsk Trzeciej Rzeszy i faszystowskich Włoch oraz cele udziału ZSRR, – opisać reakcję demokracji europejskich na wojnę domową w Hiszpanii.

34. Marsz ku wojnie	Uczeń zna: – daty: 1935–1939, 1937, III 1938, IX 1938, 23 VIII 1939, 25 VIII 1939, – postacie: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa, – państwa będące sojusznikami Trzeciej Rzeszy, – żądania Hitlera wobec Polski, – postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow. Uczeń rozumie: – pojęcia: <i>Anschluss</i>, układ monachijski, pakt Ribbentrop–Mołotow. Uczeń potrafi: – przedstawić cele polityki Hitlera, – wymienić państwa uczestniczące w konferencji w Monachium, – wskazać na mapie terytoria opanowane przez Trzecią Rzeszę.	Uczeń zna: – decyzję układu monachijskiego. Uczeń rozumie: – przyczyny prowadzenia przez państwa zachodnie polityki ustępstw. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie okręg sudecki, – przedstawić reakcję państw zachodnich na agresję Hitlera wobec Czechosłowacji.	Uczeń zna: – daty: 1935, 1936, X 1938, III 1939, IV 1939, – postać: Neville'a Chamberlaina. Uczeń rozumie: – pojęcia: remilitaryzacja Nadrenii, oś Berlin–Rzym–Tokio. Uczeń potrafi: – omówić kroki podejmowane przez władze Trzeciej Rzeszy w celu zniesienia „dyktatu” wersalskiego, – przedstawić okoliczności, w jakich doszło do <i>Anschlussu</i> Austrii, – omówić okoliczności rozpadu Czechosłowacji.	Uczeń rozumie: – pojęcia: pakt antykominternowski, Wehrmacht, – związek między podpisaniem paktu o nieagresji między Trzecią Rzeszą i ZSRR a wybuchem II wojny światowej. Uczeń potrafi: – wymienić etapy formowania się państw osi, – wyjaśnić okoliczności konfliktu między Trzecią Rzeszą a Czechosłowacją o okręg sudecki, – omówić relacje między Polską a Niemcami w pierwszych miesiącach 1939 r.	Uczeń potrafi: – ocenić stanowisko rządu polskiego wobec żądań Hitlera.
Ku wojnie (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII

ROK SZKOLNY 2023/2024

KLASY IV- VIII

I.

Celem przedmiotowego systemu oceniania jest jasne określenie zasad, którymi nauczyciel będzie się kierował przy wystawianiu ocen. Przedmiotowy System Oceniania jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Szkoły Podstawowej w Wojsce.

II.

1. Na początku roku szkolnego uczniowie oraz rodzice zostaną poinformowani przez nauczyciela przedmiotu o zakresie wymagań obowiązującym w danym roku szkolnym oraz sposobie i zasadach oceniania z danego przedmiotu.
2. Na początku każdego semestru nauczyciel określa przybliżoną ilość sprawdzianów i innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności
3. O dokładnym terminie i zakresie sprawdzianu uczniowie zostaną powiadomieni z tygodniowym wyprzedzeniem, jednocześnie zostanie on wpisany do dziennika lekcyjnego
4. Nauczyciel przedmiotu informuje uczniów i określa zakres oraz terminy wykonania prac domowych, projektów oraz innych form aktywności.

III.

1. Uczniowie za swe prace otrzymują oceny według szkolnego systemu oceniania w skali 1-6.
2. Ocenianie roczne, semestralne oraz cząstkowe odbywa się według następującej skali:
  - Ocena celująca – 6
  - Ocena bardzo dobra – 5
  - Ocena dobra – 4
  - Ocena dostateczna – 3
  - Ocena dopuszczająca – 2

- Ocena niedostateczna – 1
3. Ocenianie sprawdzianów i kartkówek odbywa się według następującego zakresu procentowego:
    - Ocena celująca: 100 %
    - Ocena bardzo dobra: 99% - 90%
    - Ocena dobra: 89% - 75%
    - Ocena dostateczna: 74% - 50%
    - Ocena dopuszczająca: 49%- 30 %
    - Ocena niedostateczna: 29% - 0%
  4. Uczeń może poprawić każdą ocenę od oceny dostatecznej w terminie do dwóch tygodni od daty ich wystawienia.
  5. W razie nieobecności na sprawdzianie uczeń ma obowiązek zaliczyć go w późniejszym terminie ustalonym z nauczycielem

IV.

1. Uczeń ma obowiązek posiadać zeszyt, prowadzony na bieżąco
2. Uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną za aktywność w przypadku stwierdzenia przez nauczyciela dużych braków w zeszycie przedmiotowym, nie spowodowanych dłuższą nieobecnością ucznia w szkole.
3. Uczeń zobowiązany jest regularnie uczęszczać na wszystkie lekcje przedmiotu (również podczas nauczania zdalnego) i czynnie w nich uczestniczyć. Uczyć się na bieżąco, odrabiać zadania domowe, a w razie nieobecności nadrobić zaległości bezzwłocznie lub po upływie tygodnia w przypadku dłuższej nieobecności.
4. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, które mogą wpłynąć na podwyższenie oceny śródrocznej lub końcowo rocznej.
5. Na podwyższenie oceny z przedmiotu wpływają osiągnięte sukcesy w konkursach
6. Na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie.
7. Nauczyciel informuje rodziców w formie pisemnej o przewidywanej ocenie niedostatecznej na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

V.

1. Uczeń ma prawo do wglądu do swoich prac pisemnych, kontrolnych , domowych i innych.
2. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom sprawdziany i inne prace kontrolne w ciągu tygodnia

3. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne nauczyciel przechowuje przez okres całego roku szkolnego i pozostają one do wglądu uczniów i rodziców.

VI.

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

- Sprawdziany (trwające 30-45 minut) – obejmujące większy zakres materiału, zapowiedziane tydzień wcześniej
- Kartkówki (trwające do 15 minut) – obejmujące 3 ostatnie lekcje, nie muszą być zapowiedziane
- Aktywność na lekcji
- Prace domowe
- Odpowiedź ustna
- Udział w konkursach